

програмного забезпечення, яке задовольняло б потреби внутрішніх аудиторів, створює нагальну необхідність розробки повнофункціональної автоматизованої управлінської інформаційної системи внутрішнього аудиту, що сприятиме розвитку та підвищенню ефективності управління підприємством.

Список використаних джерел

1. Мац Т. П. Організація аудиту в середовищі управлінських інформаційних систем / Т.П. Мац, З. М. Левченко // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2014. – №3. – С. 135–138.
2. Гаркуша С. А. Комп'ютерний аудит в системі аналізу бухгалтерської інформації / С.А. Гаркуша, О. О. Довжик // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет. – 2014. – №2. – С. 136–141.
3. Шквір В. Д. Концепція побудови комплексної автоматизованої інформаційної системи обліку, аналізу та внутрішнього аудиту / В. Д. Шквір, І. В. Борщук, Н. І. Федішин // УДК 657.004. – 2013. – С. 618–625.

Стендер Світлана

к.е.н., доцент

Лаптош Іванна

магістрант

Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ВИРОБНИЧИХ ЗАПАСІВ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

До важливих проблем бухгалтерського обліку, висунутих практикою, належить порядок оцінки матеріальних запасів та його удосконалення, тому що від нього у багатьох випадках залежить об'єктивність усієї бухгалтерської інформації.

В ході дослідження було встановлено, що для відображення в обліку та фінансовій звітності окремих видів запасів можуть використовуватись наступні методи:

- оцінка за очікуваною ціною продажу;
- оцінка за чистою вартістю реалізації;
- оцінка за поточною відновлювальною вартістю;
- оцінка за ціною придбання (виготовлення).

Останній з методів є найбільш точним і обґрунтованим, оскільки:

- оцінка у цьому випадку базується на об'єктивних документальних доказах того, що на придбання (виготовлення) даних запасів були витрачені саме ці кошти (запаси сировини, матеріалів);

- факти господарської діяльності зареєстровані в обліку у тій оцінці, в якій вони реально відбувались;

- запаси відображаються за тією ціною (виробничою собівартістю), за якою вони були дійсно придбані (виготовлені), тобто виходячи з витрат на їх придбання (виготовлення). А це не що інше як принцип (історичної, фактичної) собівартості.

На підставі порівняльного аналізу визначено переваги і недоліки методів оцінки запасів при їх вибутті. Дослідження показало доцільність застосування метода середньозваженої собівартості, метода ФІФО та метода нормативних затрат, як відносно нескладних і таких, що враховують галузеві особливості підприємств.

Діючий порядок обліку виробничих запасів має й таке проблемне питання, як методика включення транспортно-заготівельних витрат до первісної вартості виробничих запасів. Згідно П(С)БО 9 “Запаси” можна це робити методом прямого рахунку або методом середнього відсотку. Перевагу зазвичай віддають останньому, бо вважається, що на практиці підприємства не можуть точно облічити транспортно-заготівельні витрати й прямим шляхом включити їх до собівартості запасів.

Метод середнього відсотку слід застосовувати лише у крайньому випадку, бо ця методика є не зовсім вірною, адже витрати по транспортуванню одних запасів включаються до первісної вартості інших.

Також проблемним є питання переоцінки виробничих запасів. У випадку, коли чиста вартість реалізації виробничих запасів перевищує їх первісну вартість, П(С)БО 9 “Запаси” не передбачено їх дооцінку. Це є цілком логічним, бо подібна дооцінка призвела б до оцінки виробничих запасів за їх поточною відновлювальною вартістю, яка у міжнародній практиці обліку не використовується разом з первісною вартістю. Крім того на сьогодні нормативно-правовими актами не передбачено складання будь-якого первинного документа щодо переоцінки запасів. А це є порушенням ст. 9 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”.

Вважається, що застосування цього методу ФІФО є обґрунтованим в умовах інфляції. Оскільки при його використанні запаси, які знаходяться у залишку і відображені у балансі, будуть обліковуватися за вартістю запасів, що надійшли останніми. Проте і він має певні недоліки. Основним з яких є вплив зовнішніх чинників економічного життя держави на показники валового прибутку окремо взятого підприємства.

Так в умовах постійно зростаючих цін метод ФІФО дає найвищий показник валового прибутку. А якщо взяти до уваги, що в умовах загального зростання цін кожне підприємство прагне підвищити також ціни на реалізований товар чи послуги, то при застосуванні методу ФІФО до оцінки вибуття показник валового прибутку, що зазначається у звіті про фінансові результати, можна вважати не виправдано завищеним.

При цьому на наш погляд, застосування цього методу потребує корегування з метою висвітлення більш реальних цін із використанням умовного коефіцієнту, який би дозволив їх зменшувати. Розрахунок цього коефіцієнту отримаємо

шляхом ділення реальної ціни запасів на номінальну. Номінальною буде ціна зазначена в первинних документах постачальника при оприбуткуванні виробничих запасів на склад підприємства. Реальну ціну можна визначити, виходячи з найменшої ціни запасів за поточний період.

Список використаних джерел

1. Іващенко Ю. Шляхи покращення організації обліку виробничих запасів / Юлія Іващенко // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД». – 2012.
2. Лень В. С. Бухгалтерський облік в Україні: основи та практика: Навч. посібн. / В.С. Лень, В.В. Гливенко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 556 с.
3. Собчук Т. Сучасні проблеми удосконалення ведення обліку виробничих запасів на підприємстві / Таїса Собчук // Матеріали IV Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. – 2013.

